

Psoriasisartrit ^[1]

Footnotes:

Uppdaterat 2020-01-29
SE2001793044

Tab:

Om psoriasisartrit ^[2]

Vad är psoriasisartrit?

Psoriasisartrit är en sjukdom som främst drabbar personer som har [psoriasis](#) ^[3] och innebär att en eller flera leder blir inflammerade. Inflammationen kan leda till smärta, stelhet, svullnad och i värsta fall att ledernas struktur påverkas.

Inflammationen kan vara i anslutning till en led, i en muskel eller mer lokalt, som till exempel i senans fäste mot benet (senfästesinflammation). När leder blir inflammerade kallas det artrit och vid psoriasisartrit är det oftast knä, handled, vrist eller småleder i hand och fot som blir ömma eller svullna, även om de flesta lederna kan påverkas.

När det gäller ömhet och inflammation i muskelfästen så är det oftast kring armbågsleder, knän och hälsenor som drabbas, även om många andra ställen också kan kännas ömma. En mindre andel patienter får också psoriasisartrit i ryggen, vilket beror på inflammation där senor fäster i kotorna.

Hur vanligt förekommande är psoriasisartrit?

Upp till 6 av 10 personer med psoriasis har någon form av inflammation i rörelseorganen. Sjukdomen uppträder normalt i åldern 30-55 år. Psoriasisartrit är lika vanlig hos män som hos kvinnor och hudsymtomen kommer nästan alltid före ledbesvären. Personer som har nagelpsoriasis drabbas oftare av besvär i lederna. Alla med psoriasis och ledbesvär uppfyller dock inte kriterierna för diagnosen psoriasisartrit, men många fler skulle kunna bli hjälpta genom att kontakta en läkare för smärta och inflammation i ben och leder.

På Reumatikerförbundets hemsida kan du lära dig mer om psoriasisartrit. Läs mer [här](#). ^[4]

Du kan även hitta mer information på Vårdguiden 1177 [här](#) ^[5].

Vad orsakar psoriasisartrit?

Anledningarna till att en person drabbas av psoriasisartrit är inte helt klarlagda, men man tror att det är en kombination av ärftliga faktorer och miljöfaktorer.

Psoriasisartrit är en autoimmun sjukdom vilket innebär att immunförsvaret – som i vanliga fall är kroppens egna skydd mot virus och bakterier– blir överaktivt. Då börjar det attackera kroppens egna friska vävnad.

Fysiska skador eller infektioner kan också aktivera immunförsvaret och starta sjukdomen hos personer som är mottagliga.

Symtom [6]

Typiska symtom vid psoriasisartrit

Stelhet är det vanligaste symtomet vid psoriasisartrit, samt smärta från lederna vid både rörelse och vila. Du kan också uppleva ömhet över ledkapseln, muskel- och senfästen samt trötthet som är en följd av inflammationen.

Ledbesvären sitter ofta i enstaka leder, exempelvis ett finger eller en tå som blir svullet och rött. Även hand-, knä-, eller fotleder kan påverkas. Om flera leder drabbas så är de ofta asymmetriska, det vill säga drabbar olika leder på höger och vänster kroppshalva.

Typiska tecken på psoriasisartrit:

- Psoriasissymtom – röda fjällande fläckar exempelvis på armbågar, knän eller hårbotten, eller andra delar av din kropp.
- Du känner dig trött som en följd av inflammationen
- Dina naglar eller en nagel kan få ett förändrat utseende
- Du blir svullen vid senfästen och det gör ont, vilket kallas entesit.
- Dina fingrar eller ett enstaka finger svullnar och får ett korvliknande utseende, så kallade korvfingrar eller korvtår. På medicinskt språk heter fenomenet daktylit.
- Du kan få röda ögon som gör ont

Utredning ^[7]

Har jag psoriasisartrit?

I början av insjuknandet i psoriasisartrit kan det vara svårt att ställa en diagnos. Läkaren behöver då få en noggrann vägledning av dig som patient genom att du beskriver dina besvär.

Det är viktigt att få reda på om någon mer i familjen har besvären, eller lider av psoriasis.

Läkaren gör sedan en noggrann undersökning av din hud, leder, naglar och senfästen.

Det är viktigt att söka vård i tidigt skede för att sjukdomen inte ska hinna utvecklas och ge bestående besvär. Om sjukdomen får fortgå oupptäckt kan den leda till att leder förstörs och orsakar en försämrad funktion.

Många gånger behövs också en remiss till en specialiserad reumatolog, för att undersöka de ledbesvär som du kan uppleva.

Vanliga undersökningar vid psoriasisartrit

Om du misstänker att du lider av psoriasisartrit är det viktigt att söka vård tidigt och berätta om dina symtom. Din beskrivning är viktig för att läkaren ska kunna ställa rätt diagnos.

Blodprov

De blodprov som ofta tas vid ledgångsreumatism på vårdcentralen – sänka(CRP) och reumatoid faktor – ger sällan utslag vid psoriasisartrit. Därför blir din redogörelse av symtom extra viktig för att läkaren ska kunna ställa diagnos eller remittera dig vidare till en specialist inom reumatologi.

Behandling ^[8]

Det går att bromsa sjukdomen

Vid psoriasisartrit är fysisk aktivitet grunden i behandlingen. Det är viktigt att du rör på dig mycket även de perioder då du inte upplever symtom.

De mediciner som används vid psoriasisartrit syftar till att motverka smärtan, stelhet samt att minska inflammationen så att sjukdomen bromsas. Genom att påverka inflammationen och bromsa sjukdomsförloppet hindrar man att leder förstörs.

Behandla i tid

De vanligaste behandlingarna mot hudsymptomen vid psoriasis är salvor, retinoid tabletter eller ultraviolett ljusterapi. Förutom dessa används även läkemedel som kallas ibland systemiska läkemedel eller sjukdomsmodifierande läkemedel (DMARDs), vilka även inkluderar biologiska läkemedel.

Läkemedel som används vid psoriasisartrit:

- **Smärtstillande mediciner**, till exempel paracetamol kan räcka vid mildare besvär av psoriasisartrit.
- **Antiinflammatoriska medel eller NSAID** lindrar smärtan och hämmar även inflammationen i lederna. NSAID kan räcka vid milda besvär av psoriasisartrit.
- **Sjukdomsmodifierande läkemedel (DMARDs)** är utformade för att minska skador på lederna och bromsar sjukdomens utveckling. Det tar ofta tid innan behandlingen når full effekt. Det är därför viktigt att fortsätta ta medicinen enligt din läkares rekommendation även om du inte känner att den verkar.
- **Biologiska läkemedel** består av molekyler som liknar dem som finns i kroppen. Vid psoriasisartrit blockeras specifika molekyler som är centrala för inflammationen. Medicinerna kallas TNF-hämmare, IL12/23-hämmare eller IL-17A-hämmare. Det är vanligt att de ges i kombination med andra antireumatiska läkemedel. Biologiska läkemedel får du antingen via dropp eller en spruta som injiceras strax under huden. Biologisk behandling motverkar även skador på ben och brosk.
- **Kortison** har en stark antiinflammatorisk effekt. Det används som en korttidsbehandling och ges antingen som tabletter eller injektion.

Source URL: <https://www.novartis.se/behandlingsomraden/psoriasisartrit>

Links

- [1] <https://www.novartis.se/behandlingsomraden/psoriasisartrit>
- [2] <https://www.novartis.se/behandlingsomraden/psoriasisartrit#tab-1>
- [3] <https://www.novartis.se/behandlingsomraden/psoriasis>
- [4] <https://www.reumatikerforbundet.org/tag/psoriasisartrit/>
- [5] <http://www.1177.se/>
- [6] <https://www.novartis.se/behandlingsomraden/psoriasisartrit#tab-2>
- [7] <https://www.novartis.se/behandlingsomraden/psoriasisartrit#tab-3>
- [8] <https://www.novartis.se/behandlingsomraden/psoriasisartrit#tab-4>